

Sir otni Tonček in njegov oče.

(Pripoveduje Vesnin.)

e pazi na denar in glej, da prideš kmalu nazaj!“ je dejala mizarjeva žena učencu, ki se je odpravljal v mesto po neko blago, ki ga je bil mojster naročil.

Ker pri njegovem opravilu ni bilo kdove kakšne odgovornosti, je deček veselo korakal po gozdni stezi iz vasi proti Celju in spotoma premišljeval, kako si bo najbolje ogledal mestne hiše, ulice in živahno gibanje semnja, ki se je uprav ta dan vršil. In kdo izmed vas, ki poznate naše prijazno, belo Celje, more reči, da se tam ob semnju ne vidi mnogo zanimivosti? — Trgovski šotori z raznim blagom, obleko, igračami, južnim in domačim sadjem, Bošnjaki, ki prodajajo nože in palice, in slednjič znani slaščičar, Macedonec z rdečo kapico na glavi, — vse to je pač vredno, da človek postoji in pogleda.

Plavolasi Tonče je bil sirota. Ko mu je umrla ljubeča mamica, ga je vzel v uk mizar v Hudinjivasi. Očeta je bil revček izgubil že dve leti poprej. Le predobro se je še spominjal tistega strašnega večera, ko je prejela mati vest, da se je ladja, na kateri se je oče vračal iz Amerike, potopila, in da so vsi popotniki našli sredi širnega, srditega morja tužen grob v brezdanjih valovih.

Da, to je bil osodepoln, grozen večer. In še je videl deček v duhu mrtvaškobledi obraz matere, še mu je zvenel v ušesih njen bolesten vzklík, s katerim je izpustila nesrečno pismo iz tresočih rok in se zgrudila nesvestna na stol.

Nekaj mesecev potem je Tonček klečal ob mrtvaški postelji te blage mamice in ji obetal solznih oči, da bode vedno hodil po pravih potih skozi življenje.

In sedaj je počivalo njeno zlato srce že davno v krilu črne zemljice, in mali sinko je moral v resni boj življenja brez njenega skrbnega varstva.

Pri vrlih in bogaboječih Mizarjevih se mu ni godilo baš slabo; a vendar ni mogel pozabiti staršev.

Gospodinja mu je bila vsekdar prijazna; mojster pa se je pri vsi svoji dobrodušnosti včasih zaradi malenkosti razsrdil prav hudo.

Ker pa Tonče ni dal nikdar povoda nezadovoljnosti, se mu je vedno dobro godilo in razmerje med njim in med mojstrom je bilo skoro vedno prijetno in miroljubno.

Res da je moral mnogo delati, a bil je priden deček in več, nego je bilo v njegovih močeh, mu tudi nihče ni veleval.

Umevno je bilo, da mu je bila pot v mesto dobrodošla izprememba v enoličnem vsakdanjem življenju. Veselo je korakal skozi gozd. Kako se mu je zdelo tukaj lepo! To je bilo čivkanje in cvrčikanje, prepevanje in žvrgolenje, kakor bi hotele vse ptice na gostih, senčnatih vejah in vejicah

zapeti v zboru zahvalno pesem dobremu Bogu, ki jim daje veselo življenje v zeleni naravi!

Tuintam je smuknila po deblu beloprsa veverica in se urno kakor blisek skrila visoko gori v vejevju.

Na travniku, ki je bil, liki dragocena preproga, posejan z nebrojem krasnih cvetic, se je v vetru zibala visoka trava, in mnogo metuljčkov in kobilic je radostno letalo in skakalo semtertja.

Potoček, žuboreč med mahovitima bregovoma, je marljivo in neutrujeno mrmral in pripovedoval nekaj čudnega, tajnostnega ... Zrak je bil svež in dišeč.

Tako je prišel deček polagoma iz gozda na plano in krenil po veliki, beli cesti naprej proti prijaznemu Celju, ki se mu je že izdaleč smejalo in belilo nasproti.

Na velikem trgu je bilo vse v najživahnejšem gibanju. Stotine vrlih Savinčkanov, moških in ženskih, v snažnih nedeljskih oblekah, so se gnetle okrog „štantov“, kjer so jezični prodajalci na vse grlo hvalili svoje različno blago.

Tam so se dobile igrače, kakršnih Tonče še nikdar ni bil videl, in vkljub vsem svojim dobrim sklepom in naročilu matere Mizarjeve, naj pazi na denar in se kmalu povrne, je tuptatam radovedno postal in uprl svoje modre oči v razstavljeno krasoto. Končno se je ohrabil in šel nemudoma v prodajalno, kjer mu je bil mojster naročil, da vzame in plača naročeno blago. A reklo se mu je, da stvari še niso gotove in da mora priti šele čez par dni ponje.

Tonče je nato zopet stopil na ulico in posegel v žep, da se prepriča, če je novi petkronski srebrnjak, ki so mu ga dali doma, še na svojem mestu — in mrtvaškobled mu je postal obraz ...

Kam je denar izginil? Gotovo ga je izgubil, ali pa mu ga je kdo ukradel medtem, ko je občudoval igrače pri prodajalcu.

Ni bilo misliti, da bi mu bil kar tako pal iz žepa, in vendar je gledal oprezno pri vsakem koraku, če bi morda zapazil kaj srebrnega na tleh.

Tuintam je vprašal ljudi, če so našli srebrnjak, a nikdo mu ni vedel povedati o njem; večina mu še sploh ni odgovarjala, ker so imeli vsi svoje nujne opravke s kupčijo in prodajo.

Ves potrt se je ubogi deček napotil domov. Tuji denar je bil izgubljen po njegovi krivdi, zavoljo njegove nepazljivosti!

V gozdu je bila zopet sama krasota; kakor prej so se svetili listi, trava in veseli potoček v solnčnih žarkih; kakor prej so begale po vejah ljubke veverice, cvetela je trata, in metuljčki so letali nad njo.

Tonče je videl vse to, vso to prirodno lepoto, ki ga je pred kratkim še tako očarala, zdaj le skozi meglo solz, ki so mu stopale v oči.

(Konec prih.)

